

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők
Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatk vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félre . . . 2 frt.
negyedévre 1 frt.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Iparunk.

Nagyenyeden, ugy mint máshol, az iparosok részéről, részben ellenük is, sok panasz-szó hallatik.

Ezuttal a baj mineműségére és okaira nem terjeszkedve ki, felteszem, hogy szél fuvatlan nem indul s a gyógymóddal foglalkozom csupán.

Mit tehet egy kis város iparosaiért?

Fel kell keltenie néhány intelligens fiának érdeklődését az iparügy iránt, hogy azok gondolkozva, puhatolva, tanulmányozva általánossá tegyék az érdeklődést a közönség és iparosok közt egyaránt. Ezt legezelszerűben azáltal vélem elérhetőnek, ha a város bizonyos összeget, egy pár száz forintot iparügyi czikket tiszteletdíja fejében pl. a „Közérdek” szerkesztőjének számadás mellett rendelkezésére bocsát, hogy azzal 5—20 frt. terjedő összegben iparkérdéseket tárgyaló cikkeket jutalmazzon; természetesen, hogy e cikkeknak eredetieknek és a helyi iparügygel foglalkozóknak kellene lenniök.

Továbbá, hasonló áldozat volna hozható iparügyi felolvasások céljára, melyek az élőszó közvetlenségével hassanak.

Harmadszor évenként kiállítások volnának rendezendők, habár csak a helyi iparosok közt, de megfelelő bíráló bizottság alakításával és jutalmak, oklevelek osztásával egybekötve, az ily alkalommal nyilvánuló kritika és elismerés okvetlen serkentőleg hatnának, egyik évben a bőripar, másikban a faipar, harmadikban az agyagipar stb. képezhetné a nyári holt saison idejében a kiállítások tárgyát.

Negyedszer ismétlő tanfolyamok volnának rendezhetők a téli esteken a könyvvitel s más szükséges tárgyakból.

Ötödször az iparos ifjak iskoláztatása szigorú felügyelet alá volna veendő, nehogy valamelyik tanköteles az iparos miveltés elemeit megszerezni elmulasztassa és miveletlen ember váljék belőle,

a tizenkettedik órája immár, hogy a mindenütt élénken haladó iparosokhoz képest, a sajátjaink kellő miveltéséről és előhaladásáról gondoskodjunk.

Az ipartörvény tanoncz- és segéd-szerződéses kötését, iparos-, segéd- és tanoncz-lajstromok vezetését a hatóságra bizta, hol ipartestület nincsen, ezen lajstromok kivonatai időnként, legalább évenként köztudomásra volnának hozandók, hogy lássa a város és vidék, hogy mily jelentékeny minden panasz daczára iparunk és kereskedelmünk.

A Lócsey naptárában, pár év előtt, 76-féle ipar- és kereskedelmi ág volt felsorolva, az előkelőbb iparosok nevének kitüntetésével, úgy hogy a vidéki ember is tájékozódhatott az iránt, honnan fedezheti alkalmasan iparszükségeit, sajnos, hogy ezen közlemények nem állandósultak nevezett nap- társban iparosaink és iparunk ismertetése érdekében.

Végül módját kellene találni annak, más városok iparosai példájára, hogy miképen lehetne katonai szállítmányokat iparosainknak munkába nyerni.

Az ipar és kereskedelem virágzása egy város életében nem sulnyéltűli dolog.

A jó iparcikkerek tere nagy, majdnem határtalan, a nagy városok annak köszönik, kivétel nélkül, hatalmukat; vegyük el Kolozsvártól, Brassótól, Szabentől, — hogy Anglia nagy városaira ne hivatkozzunk, — az ipart s kereskedelmet és jelentéktelen községekke zsugorodnának össze.

Megnyitlak a keleti vasutak is, a piacok száma növekszik s mi a belfogyasztást is más városokból fedezzük?

Miveltés, a tárggyal foglalkozás, serkentés szükséges. Ha meghozza áldozatait a város, meg az alkotandó ipartestület, úgy rajtunk áll, hogy virágzóvá, gazdaggá tegyük városunkat és polgárait.

* * *

TÁRCZA.

Egy temetés.

— Rajz. —

Pünkösöd másodnapján megkondultak falunk mind a két tornyában a harangok: meghalt az öreg méltóságos ur. Majdnem hihetetlen, hogy az az erőteljes ember, aki soha senkitől sem félt és senkinek sem engedett, olyan egyszerre, tusa nélkül megadja magát a rémes kaszásnak. Pedig úgy volt. — Az öreg, hájas szatós s a félszemű bíró, a kikkel ilyenkor máriásolni szokott az alacsony, füstös kis boltban, búsan üldögéltek a padkán, mely felett védőleg terjeszté ki ágait a virágos nagy akácfa.

A méltóságos úr agara eszeveszetteen futkosott az ősi curia tornácán. — Az sohasem maradt el urától, még kártyájába is órákig tekintgetett okos szemével. Az úr széles vállu, bozontos szemöldökű és dörgő hangu ember volt. „Nagyur”-nak hívták, ámbar kevés maradt rá a család régi gazdagságából. De jellem, magatartás és büszkeség mind a régi kor váruraira emlékeztettek.

Egy könnyű kis kocsi hajtott be az udvarház kapuján. Megérkezett a fiatal méltóságos. Öt éve, hogy nem volt itthon. „Viszályban állott apjával holmi fehérség miatt” mondták az emberek. Azt elkarta venni feleségül. S mikor tervével előállott, apjával együtt a falon, képek alakjában függő ösök arczaai is elkomorodtak. A Szováthay családba nem elegyedhetik holmi jött-ment személy, ki a deszkákon komédiázva mutogatja ország-világnak festett ábrázatát!

Az öreg szép csendesesen levette a falról duplapuskáját.

— Látod fiam azt — mondá szokatlanul csendes hangon — ha megtudom, hogy ezt a perszónát még kitar-

tod és szereted, a legszörnyűbb bünt követem el: agyonlövöm az édes fiamat. Ezt magyar becsületemre mondom én, Szováthay Gábor!

A fiú ott állott gyáván és remegve. Megfogadta, hogy jó utra tér. Apja elfordult, végig gördült az arczán egy vizezepp; azt le kellett törölni.

A fiú külföldön kóborolt egyideig. Aztán hazajött. Apja tisztességes hivatalt szerzett neki az ország felső felében valahol. S az az asszony odament utánna — ismét behálózta azt az embert, a kitől örökre megvált egykor. Szováthay Gábor minderről nem tudott. Eleget biztatta a fiát, házasodjék meg. Az nem akart. Asszonygyűlölőnek mondta magát leveleiben. Hanem haza öt év óta nem jött. Majd a jövő nyáron.

Másnap megtelt a tágas curia gyászoló közönséggel. Ott volt az egész rokonság: a megyei előkelők — Oltvármegye a méltóságos urak hazája. Tizenhét családnak jár ez a ezim. — Használják is mindannyian.

Némelyeknek nincs egyebe, mint ez és a négy lóva, meg egy kopott poros csészának is beváló „híatója”. — Talán az is a zsidó. Minden faluban van két-három bedült udvarház. Onnan kipusztultak a lakók Olykiban a zsidó főzi a pálinkát s a birtokos Árpádkori nemes család sarja áta-bota viskóban nyomorog.

Most bejött a nagyr temetésére az egész vármegye. Új és kopott hintók czimeres mindje. — Báró Tatranghy öt lovas fogattal érkezik.

Ő a legokosabban eszelekedett: nől vette a főhitelezője leányát. Kövéres, vöröshaju, piszeorru felesége, egész étkerkiállítás — fintorgatja orrát a szegényebb rokonok közt: Ő telen Pesten és Bécsben lakik, páholya van az operában, miniszterek is járnak a szalonjába.

Minden harmadik szava francia — jól is teszi, használja, hiszen ugy is eleget fáradott érte. Hét esztendő alatt tanult meg vagy husz mestertől.

E czikk eszméi bizonyára bő anyagot adnak nemcsak a megfigyelésre, hanem a jótékony hatású eszmecserére is.

Mi részünkről mindazt, a mi Enyed érdekében s az enyedi iparosok javára lett felhozva, — általánosabb érdekűnek tartjuk s reméljük is, hogy pl. Gyulafehérvárt, ahol már egy virágzó iparos olvasókör is alakult a város jóra való intelligentiájának támogatása s az iparosok között fellendült szellemi élet folytán, — valamint Abrudbányán, ahol tekintélyes és jómódu iparos polgárság van, — figyelemre vesznék számos eszmét s ha jobbat tudnak, ezt a jobbat is nyilvánosságra hozzák. Egymástól tanulni nem szégyen, — egymást támogatni kötelességünk. A helyes szót meghallgatja mindenki, — elég legyen például utalni a heti vásároknak a más községbeli iparosok előtt lett felszabadítására nézve hozott vármegyei batározatra, a mi — reméljük — 1889. év elején életbe is lép.

Gyulafehérvári lapkollegánk is bizonyára szívesen ad helyet az eszmecserére.

Szerkesztőség.

A rendezett tanácsú városok regale-ügye.

Zalaegerszeg r. t. város mozgalmat iadított meg az iránt, hogy a regale törvényjavaslat sérelmes intézkedései ellenében f. hó 6-án országos értekezletre gyűljenek össze a r. t. városok megbizottjai. Határozottan helyes eszme ez s a törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság ülésében történetek után valóban szükséges, hogy a r. t. városok, kellő adatokkal felszerelve, együttessen emeljék fel szavukat, győzzék meg kivánalmuknak nemcsak igazságáról, hanem pénzügyileg kivihetőségéről is a kormányt és képviselőket, kiktől joggal el lehet várni, hogy azt, a mi az állam érdekével nem ellentétes, a városok fejlődését illetőleg pedig életkérdések közé tartozik, — támogassák a törvényhozásnál szóval és szavazattal is.

A kormány ugy látszik, hogy nem gyűjtött össze minden adatot, különben Tiszta a miniszterelnök a nem utasította volna vissza azon felszólalásokat, melyek rendezett városok igazságos követeléseit érdekben tétettek, mely visszautasítás oly sajátságos volt, hogy szinte azt hihetnők, hogy a rend. tan. városok közigazgatási, közgazdasági és közmiveltésügyi körét és hatását nem ismeri. — a mi szinte képtelenség. — És különösen az ugynevezett „nemes” városok kiváltságos polgársága által gyakorolt

A szegényebb atyfiak közül több erősen hiszi, hogy neki is jut valami a megboldogult hagyatékából. Családnak — nincs végrendelet.

Megérkezett a temetésre a fiatal méltóságos kedvese is. — Rendkívül csinos egy asszony. Hanem minden mozdulatán látszik a mesterkéltséges ravasz és kaczárság.

Feketébe öltözködött egészen és szomorúságot igyekezett arcvonásaira erőltetni, a mi ugyan gyöngön sikerült.

A kiélt, sápadt arcza, vézna Szováthay — istenem, még most is erőteljesebbnek látszik az apja, ki ugy fekszik ott a ravatalon, mintha aludnék — csupa nyájasság és szeretet volt iránta, a kocsi elé szaladt, megcsókolta a kezét s nagy gyöngédséggel vezette be ősei hajlékába.

Az asszony bejárta aztán az egész udvart és kertet s megnézte a tágas, ódon butorzatú szobákat, Oda ő új butorzatokat fog hozatni, kidobatta a szuette régi almárjomokat és karosszékeket. Azok a képek is igen füstösök és piszkosak; nem elfogadó terembe valók. Majd hátrább szorulnak: jönnek a helyükbe szép új, olajfestésű dolgok. Vénus Amorról s több efféle.

. . . . A halott pedig nem tiltakozott mindezek ellen Megérkezett az ékesen szólásáról híres mogyóródi kálvinista pap.

Az öreg méltóságos ur többször mondta életében tréfásan és komolyan is, hogy felette gyászbeszédet az ő öreg barátja és iskolatársa tartson.

Összegyűlt a falusi dalárda is. Az mintegy 15 tagból áll. a kántor vezetése alatt.

Áhitatosan és komolyan énekelték a szent zsolozsákat: a falusi nemesek közül is bele-bele énekelt némelyik a karba.

A verebek, — melyeket a megboldogult naponta kétszer is megégetett — oda gyűltek a szellős verandára s lecsüggesztett fejekkel hallgatták.

A vallás öreg szolgálja pedig megható gyászbeszédet mondott az elhunyt felett.

jogok tekintetében aligha állanak előtte más felvilágosítók, mint a mikes pl. Nagyenyed város érdekében tettek.

Az a kifogás pedig, hogy a szab. királyi s egyszerűsmind törvényhatósági joggal bíró városok sokkal több költséggel bíró hivatást teljesítenek, a nélkül, hogy az államnak ezért terhére válnának. — Ugyan kérjük, mi különbség van e tekintetben pl. Kolozsvár és Brassó vagy Nagyszeben között? — Enyed, Gyulafehérvár, Sz. Udvarhely, Torda stb. ugyan mivel terbeli az államot? Hiszen népességre sem oly nagyok, hogy a megyei központban bár egy írakkal kellene érték többet fizetni. Ámde politikai és kulturális tekintetben oly fontos missiót teljesítenek, mi méltán igényli az ezen feladatok teljesíthetése végett szükséges anyagi erő kímélését. — Ezt, mert szükségesnek látszik, hangoztatni kell, mégpedig országos jellegű gyűlésen!

LEVELEZÉS.

M. Igen, 1888. okt. 28.

Egy megható, lélekemelő ünnepély folyt le múlt hó 28-án Magyarirgenben. Az 1848. év október 28-án szomorú halált szenvedett magyar lakosság emlékére állított kő felavatása történt meg e napon szép számú helybeli és vidéki közönség jelenlétében a következő program szerint:

Az ünnepélyt a nagyenyedi theol. dalkar nyitotta meg egy „gyászdal“-al, erre Lukácsfy Viktor „az emlékköbízottság“ buzgó elnöke megható szavakban emlékezett meg az ünnepély előjáról, jelentőségéről.

Ezután Sántha János helybeli rom. kath. lelkész egy megindító, szép, emelkedett szellemű alkalmi beszédben idézte fel a szomorú múlt gyászos emlékeit. Erre a theol. dalkar egy alkalmi „hósi gyászdal“ énekelt, mely után Nagy Károly helybeli ref. lelkész mondott vallásos buzgóságtól áthatott felemelő imát.

Az ünnepélyt a theol. dalkar a „hymnuszszal“ fejezte be.

Ma negyven éve szűnt meg dobogni annyi nemes szív . . . ma negyven éve volt a nagy temetés! Negyven éve annak, hogy gyászt öltött e város és siratta fiait, leányait, egyszerre s á z a z n y o l c z v a n h e t e t azok közül, kiket ő szült, nevelt; kik e város utcáin járva eszébe juttatták még az idegennek is, hogy itt magyar földön jár! aztán nemzeti gyűlölség, fekete haláltság, vad barbáriszusznyiták meg azon közös sir száját, mely elnyelte őket azért, mert szerettek és lelkesültek.

Negyven évig hullatták könnyeiket a j e l t e l e n nagy temetőre a gyászoló unokák, csak szíveikben őrizve emlékét ővéiknek, kik áldozatai lettek a honszeretnek.

De e nemzet nemcsak sirni tud, hanem a könyök között a szenvedések ostromló árjában magasztosul nagy tettekre lelke. . . . !

S í m e ma díszes emlékkő hirdeti, hogy ők nem haltak meg, szellemök e felett lebeg, biztatják, lelkesítik tette készíti azt a kis sereget, melynek önzetlen szeretete nyiltszivűséggel, barátságos, őszinte szavai ma is eszébe juttatják az idegennek, hogy itt magyar földön jár.

Ne félj kis sereg! te nem maradsz vezér nélkül, vértanui halált szenvedett őseid szelleme fényes csillag-

Alispán volt, negyvennyolcas órnagy volt, — főleg pedig becsültes ember. A báróné az egész beszéd alatt kacagott, bírálta a közönséget, kontrárván neki hatalmasan egy pár elegánsabb „hölgy“. — Ők mindnyájan lenéztek a többieket. — Ezek után pedig vitték a halottat az örök nyugalom helyére, ki a családi sírboltba, a vitész daliák mellé, kiknek maguk szakadt a nagyúrban. — Ah a fia, az más! Egy újabb kornak civilizált gyermeke.

A koporsó után három öreg honvéd haladt a családtagokon kívül — a megboldogult bajtársai, kik könnyes szemekkel emlékeznek vissza az együtt töltött időkre és átélt hósi tettekre. Kivált a nagyúr csatában is, a többiek közül egész fejfel és bátor szívvel. — Ismét megcsendült a vallás agg szolgájának hangja.

Az öreg szatócs, meg a félszemű bíró, kikkel a méltóságos ur minden délután kártyázott, sirva támaszkodtak egy százados tölgyfához ott a családi sírbolt mellett. Összeszoktak husz esztendő alatt

Az ősz lelkész szavait elfojtotta a kitörő zokogás. A nép együtt sirt vele: az igaz ember szeretett és áldott. Az iskolás gyermekek is siratták. Hány szép könyvet, mennyi meleg ruhát és pénzt kaptak tőle.

Néztem a fiatal méltóságost. Az komor volt, de nem sirt. — Aztán vége volt a gyászszertartásnak, indult kiki haza felé.

A méltóságos a karján vitte a kedvességét. Az beszélt neki arról, hogy milyen füstös és piszkos a régi udvarház. Azt átfogjuk alakítani. A lovak vének és pókos lábuk — ujakat kell venni. Az öreg nem vigyázott semmire, mindent elhanyagolt — rustikus ember lehetett. Különböztelen Pesten fogunk lakni

Szellő, az agár, örülten futkosott a családi sírbolt körül, hova az urát tették. Nem lehetett elkergetni onnan

Szócs Géza.

ként vezérel utaidon! Ne félj kis sereg, hanem szeress, lelkesülj! Őrizd szent talizmánként kebledben, azoknak emlékét, kiknek bemohosult sirja felett a szomorú múlt gyászos emlékei ma könyvet sajtoltak szemeidből.

Tanuld meg őseid szent hamvai felett — kik együtt éltek, haltak — azt, hogy csak az egyetértés teszen nagygyá, dicsővé! Kövesd nyomdokait azoknak, kiket a hír, dicsőség szomja nem epezt, hanem tesznek, mert szeretnek, küzdenek, mert lelkesülnek! Így lesztek a nagy ősöknek méltó utódai!!

—1—s.

VEGYES HIREK.

— **Br. Kemény Kálmán** főispán és neje, mint előre jeleztük, — napok óta körünkben időznek, a csombordi szüretke alkalmából.

— **Két fontos kérdés** áll meggyentet illetőleg a véglegesen döntő fórumok előtt s reméljük is, hogy mind a kettő a mi viszonyainkra kedvező módon fog megoldást nyerni. Az egyik az Abrudbányán építendő állandó katonai laktanya ügye. azok a nehézségek és áldozatok, melyekkel ott most a katonák elszállásolása jár, talán idejüket mulják, ha az előkészítésre hivatott közegek lelkiismeretes és alapos munkái alapján a végső döntő szót legfelsőbb helyen kimondják s ezzel egy rég érzett szükségnek tesznek eleget, mely vármegyénk egyik városát is egy monumentális épülettel gazdagítja. — Nem kisebb szükségét pótolna a Csombordnál tervezett Maros-híd sem, mely a folyó jobb partján fekvő kereskedelmi és gazdasági központoknak épen olyan hatalmas faktora volna, mint a mily mértékben szolgálna a balparti népesség érdekeit. A megye a maga részéről mindkét ügyben nemcsak megígérte, hanem meg is hozta a maga anyagi áldozatait s így most már az intéző körökön áll, hogy ez áldozatok értékét méltányolva, a maguk részéről is segítő jobbot nyujtsanak e kérdések kedvező megoldásához.

— **Magyar afrikai utazó.** T e l e k i S a m u g r. Afrika belsejéből, hol egy új tavat fedezett fel, visszaérkezett Zanzibarba. Számos kisérletnek nagyrésze odateszett, a grófnak azonban semmi baja sem esett. Rudolf trónörökös intézkedett, hogy e hozzáérkezett jelentést közöljék a gróf nagynénjével. W a l d e e k herczegnével.

— **Ritka szép meteor** futott le az égen, keletről nyugotra az örhegy felett, f. hó 2-án este. — Fénye egy pillanatra világossá tette a várost és környékét.

— **Időjárás.** November ugy látszik tul tesz októberben, 2-án például a hőmérő árnyékban 20 R° fokot mutatott s különben is oly verőfényes és kellemes nap volt, hogy májusban is számot tett volna. — Az őszi vetések szépen kelnek s az őszi munka serényen foly.

— **Halottak napján** a kegyelet koszoru-özönnel s fényes világitással árasztotta el a temető csendes lakóinak máskor elhagyott nyughelyét. A legszebb idő kedvezett a temető látogatásnak. Sok sir körül gyász zene siratta el még egyszer az elköltözötteket, ilyen alkalommal tűnik fel még élesebben és bántóbban, hogy temetőink mennyire elhanyagoltak, rendezetlenek s hogy a sírok legnagyobb része közlekedési utak s a rendetlen temetkezés miatt csaknem hozzá, férhetetlen, nem is említve a beomlott sírok felett keletkezett szakadásokat s a mindenütt

Halottak napján.

Es az idő mulik . . . tavasz, nyár tova tűntenek . . . az ősz itt van, esőndes szellő leng a sírok felett!

Egy nemrég hantolt sírhalom felett — melyben szerető szívek porladoznak — egyetlen szál gyertyát lobogtat a halkán susogó szellő — talán ő is az alvókat kíméli? . . . annak, ki ott lenn alussza örök álmait, nem árthat már sem vész, sem zivatar! — A gyertya, magos lobbort vet, lángja megnyulik, fényesebbé lesz . . . s azután kialuszik! . . . S nincs ki újra meggyujtáná . . . az egyetlen lány, utolsó garasát e gyertyáért adá — egy árva gyermek, egy szőke leánya egyedüli virág a sírhalom felett — ott tédrel a fejfánál s imádkozik . . . Csak keble lassu pihegése; elfojtott sohaja, tompa nyöszörgése; halvány ajkain az imádság folyton alászállt idvezült mosoly; fénytelen szemeiben a megtörött sugár; imára kulcsolt kis kezei szíve felett; csak ezek árulják el az életet s azt, hogy most boldog a boldogtalan!

Anyját gyászolja egyetlen gyertya világa mellett, egyetlen koldus gyermeke, pedig a halott már boldog; atyját nem ismeri; anyját tavaly télen temették el . . . e l ő b b m e g f a g y o t t s a z u t á n é h e n h a l t; ő hiába járt, kért, koldult naphosszat, sem egy darab fa, sem egy darab kenyér; ma egy éve is, mikor a temetőből jöttek, hiába esdett alamizsnáért, pedig szegény anyja ugy fázott, olyan éhes volt! . . . S azután meghalt; mikor temették olyan hideg volt, ő ugy fázott; . . . a pap azt mondta: szegény árvája még csak 8 éves! . . .

. . . Az égről egy csillag futott le s a földön — porban, sárban, — darabokra tört; a lányka szeméből könyök csordultak ki s mohón itta be őket az anyaföld . . . vajjon melyik volt kedvesebb az ég előtt, csillagja-e vagy a lány könyvei? . . . Bizonyára ezek, e z e k e t n e m e n g e d i m e g s e m m i s t ű l n i ! . . .

Egy másik sírnál — melyre egy csoport szolgáló ezer méselet rakott, melyen koszoruk függenek hosszú szép

felburjánzott avart. Vajjon mikor látunk már egyszer hozzá, hogy ezen a kegyeletet annyira bántó s az ilyenkor kifejtteni szokott pillanatnyi pompával annyira ellentétben álló visszás állapotok apránként elenyészzenek!

— **Ismét gyujtogatás Diódon.** Diód községben a korábban lábrakapott gyujtogatások jó ideje szüneteltek, de az új bor megint felélesztette a szunnyadó gonoszszágot s közelebről V i n c z e n t i Károly odaváló birtokosnak egy nagy szalmakazlat égették le. — Ugyanitt az apró lopásokat, pinczefelveréseket is nagy előszeretettel gyakorolják. A szolgabírói hivatal egyelőre 60 éjjeli ór elállításával akarja a lakosságot e nemes sport felhagyására s a gazdasági teendők nem ilyen mulatságos, de kétségtelül hasznosabb felkarolására bírni. Ha a gyűjtőszert hatástalanannak bizonyulna, majd erősebb fog alkalmazásba vétetini.

— **Gyujtogatásból** a napokban két kisebb tüzeset adta elő magát megyénkben B e r v é n é g e t t l e két gazda gazdasági épülete s benne a takarmány s H e n n i g f a l v á n az oláh kántor istállója. A tüzet mindkét helyt gonosz kezek vetették az épületekre.

— **Brutális emberölés történt** — mint leveleznök értesít — egy abrudbányai kisebb koresmában, melyben Késmárki Károly méri a bányász népek a bort, meg a pálinkát. Három szohodoli oláh ott pityázgattak, eladdig, míg felébredt bennük a Hóra vére. Ekkor aztán egyesült erővel neki rontottak negyedik társuknak, Beriard Tódornak, a ki szintén szohodoli ember s szegény; ugy elverték bottal s karóval, hogy h a l v a maradt a helyszínen. A gyilkosok még az nap hurokra kerültek s most már az abrudbányai járásbírószék börtönében ülnek. Onnan pedig még mélyebbre kerülnek. Megérdemlik.

— **Felhívás!** A sorsjegyeknek és egyéb értékpapiroknak részletekre való eladás körül mutatkozó visszasságok megszüntetése czéljából, miként az országgyűlés múlt ülésszakában e tárgyban tett interpellatióm alkalmával jeleztem, törvényjavaslatot szándékozván a képviselőház elé terjeszteni, az etárgya vonatkozólag már birtokomban levő anyag kiegészítése végett azon kérelmet intézem e lapok t. olvasóihoz, sziveskedjenek mindazon adatokat, melyekből az értékpapírok adás vérese körül előforduló visszasságok, vagy esetleg a közönség megkárosítását involváló eljárás kideríthető, lehe tőleg a hiteles alakban felhasználás végett, hozzám juttatni. D r. F e n y e s s y Ferencz, orsz. képviselő; Budapest, Zöldfa utca 40 sz.

— **A czár élete** megint v e s z é l y b e n forgott. A czár az őszkel kaukázusi tartományát látogatta meg s a hivatalos közlések szerint mindenfelé nagy lelkesedéssel fogadták. De a visszautazás nem volt ily szerencsés. — Először dynamit-merényletről rebegett a hír, de ezt hivatalosan megczáfolták. Közelebről pedig az oly gondosan őrzött s nagy oratossággal vezetett czári vonat egy veszelyes szakadásnál a vágányból kiskiltott, több kocsis darabokra töredezett s az a kocsis is, melyben a czári család utazott, nagyon megsérült, a czári család azonban sértetlen maradt, de a kisérletből sokan veszítették életüket vagy szenvedtek súlyos sérüléseket. — A közvélemény a hivatalos szépitgetések daczára sem akarja elhinni, hogy itt csak egyszerű baleset történt volna, s hajlandó tervszerű merényletet látni a dologban, melyet a nihilisták hajtottak volna végre.

szalaggal s fáklya ég az ősi czimer felett, hogy a ki erre jár, megláthassa — szintén világitanak . . . (hisz ez így illő, ilyen a szokás . . .) „Milyen sokan vannak; milyen jó ez a nóta, hogy szeretném végig táncolni; nem láttad-e“ stb. stb. mindenről, egyetlen szó se az elköltözöttről . . . minek is beszél a czimer, gyertyák, koszoruk, s fényzőn s a nagy hagyaték . . . oh itt olyan nagy a fájdalom! . . . Valahányszor a sír előtt egy örökös felkaczag, a sírban a halott szíve görcsösen megdobban, hogyna, hisz ő szerzede mindezt, miből egyrészt most így elpredálnak . . . a sok kincs, az itt hagyott vagyon s hozzá e nevelő arczok, e kintző vásári zsvaj.

Tovább ismét egy sír, ismét egy másik, egy harmadik és így tovább, így sorban mindenik . . . fényesen, gazdagon kilivágitva, mindenik mellett kintozza magát valaki, ha tudna e wég sirni? . . . s zokog, jajgat, törli a szemét — a mennyire csak kezaitól telik, — bár azokból egy könny sem esik! . . . a másik ettől felmentí magát, zenét fogad . . . sirjon a hegedű (. . . a szárazfában ugy több érzés lakik . . .) a más béréseit, szolgálóit küldé ki, mert ő nem érkezik; s ezek meg is taposták emberül az elköltözött szentelt hamvait s vad, dévaj larmájukkal felkiabálják a drága halottat, hadd tudja meg, hogy örökös világitnak neki!

Mennyivel más divat van másutt, hol e nap délutánján minden szerető szív imádkozik a pap után s gyász-dalt énekelnek a dalárdák a szent hamvak felett . . .

Mennyivel jobb, lélekemelőbb volna, mint e gyujtogatás, ha e nap közösen imádkoznánk kedveseink nyugalmáért künn a temetőben s a gyertyára kidobott pénzzel hálát gyujtanánk hisz oly sok éhező, nyomorult teremtese van az Istennek! s így a helyett, hogy önszemeinket kényszerítendő könyezni, letörülők azon könyeket, miket az élet, a keserű sors sajtolt! Vajjon hogy lenne jobb?! . . .

Mercur.

egyszer hozzá,
z ilyenkor ki-
ira ellentétben
nek!
d közszében a
je szünetelték,
adó gonoszsa-
odaváló birto-
— Ugyanitt az
y előszeretettel
ra 60 éjjeli ör
sport felhagyá-
mulatságos, de
Ha a gyógyszer
og alkalmazásba

t kisebb tüzeset
ett le két gazda
H e n n i g t a l -
mindkét helyt

mint levelezünk
nában, melyben
a bort, meg a
látogatott, eladdig,
r aztán egyesült
Berland Todor-
ny, úgy elverték
a helyszínén. A
most már az
k. Onnan pedig

egyéb értékpapi-
tatkozó visszas-
az országgyűlés
ellátóm alkalmá-
in a képviselőház
mar birtokomban
met intéztem e
dazon adatokat,
körüli előforduló
megkötésit

A hiteles alakban
r. F e n y v e s s y
ldtanteza 40 sz.
ly b e n forgott.
látogatta meg s
ny lelkesedéssel
y szerencsés. —
hir, de ezt hiva-
az oly gondosan
vonat egy ve-
több kocsi da-
ben a csári csa-
család azonban
szeszették életüket

A közvélemény a
ja elhinni, hogy
s hajlandó terv-
lyet a nihilisták

it, hogy a ki erre
n (hisz ez így
n vannak; milyen
ni, nem láttad-e?
elkötözöttől . . .
szoruk e fényözön
y a fájdalom! . .
kaczag, a sirban a
ne, hisz ő szerző
álnak . . . a sok
nevető arczok, e

másik, egy harma-
t. fényesen gaz-
ozza magát valaki,
jajjgat, törli a sze-
— bár azokból
ól felmenti magát,
a szárazfában úgy
szolgáit küldé ki,
posták emberül az
lévaj lármájukkal
a meg, hogy örö-

t, hol e nap dél-
pap után s gyász-
vak felett . . .
a, mint e gyujto-
edveseink nyugál-
kidobott pénzzel
nyomorult terem-
ny önszemeinket
on könyveket, mi-
jjon hogy lenne
Mercur.

— Az adózó közönség figyelmébe. N.-Egyed város adóhivatala, egy általa kibocsátott hirdetményben közhírré teszi azt, hogy a folyó évre kivett állami egyenes adók, hadmentességi díjak és egyéb kincstári tartozások folyó évi október 1-én mind esedékessé váltak, tehát mindenki saját jól felfogott tartozását folyó évi november hó 15-ig annyival inkább fizesse be, mivel azontúl az, — a késedelmi kamatokkal együtt, — végrehajtás útján fog felvétetni.

— A király könyve a hadseregről. Érdekes hírt közöl egy bécsi forrás után a „W. Allg. Ztg.“ A király e szerint „Az osztrák-magyar hadsereg írásban és képből” azimel egy fényes kiállítású könyvet ad ki, mely személyes felügyelete és vezetése alatt fog elkészülni. Ez a bizonyára jeles könyv népszerű előadásban fogja ismertetni a közös hadsereg szervezését és intézményeit. „W. Allg. Ztg.” szerint a mű a következő szakaszokra oszlik: A hadsereg mostani állapota, elosztása, és beosztása, ismertető jelei és alkalmazása. Az illusztrációk részben a szöveg közé nyomtatott ábrák, részben színnyomatu teljes képek lesznek a katonai típusokat, a kaszárnyából, a táborból és a gyakorlóterületről vett genre-jeleneteket fognak tartalmazni, szóval a katonai életet minden oldalról feltüntetik. Mivel tárgyánál fogva e mű sokkal kisebb terjedelmű lesz mint „Az osztrák-magyar monarchia”-é, nem is fűzetekben, hanem egyszerre fog megjelenni egy hatalmas kötetben. A könyv művészi részét Myrbach katonai festő vezeti. Legelől a mű élén a királynak színnyomatu fényképe foglal helyet, mely uralkodónkat levon ülve ábrázolja; a fénykép Angerer bécsi műtermében készült. Az érdekes munka valószínűleg már karácsonyra megjelenik a könyvpiaczon.

CSARNOK.

IDA.

A szerelemnek nincs története; megláttam, szerettem, lelkeim imádták, szívem képével volt tele, ajkam nevétsugorta az ábrándos holdas éjbe. A csillagokból szerelmünk tündökölt; a tulvilági boldogságról suttagó tavaszi szellő azért hallgatott el, mert szégyenlő, hogy nem tud oly szépet beszélni, mint az ő rózsapiros ajka; az ibolya azért vonult magányba, a rózsza azért pirult el, mert restellé, hogy nálánál ártatlanabb lény is él e földön; a fűszál boldogan lapult meg a kedves teher alatt s örömmel hozá áldozatul a rajta csillogó gyémánt harmatesepet; a hold napnak érte magát, ha sugarai holló fűrtjein siklottak tova.

S én gazdagabb voltam e kis világ birtokában, mint Dárius mesés kincseivel; hisz Ida szeretett s én nem adtam volna fel e boldogságot a fél világ nyöszörgő jajjáért. Oh önző az ember mikor szeret; nem szerelemről tanított a Krisztus, — ismerte jól e szent önzést, — ő szeretetről szólt; hisz a szerelmes még büszkébb, ha a szerelme tárgyát mások boldogsága árán mondja magának; örül, ha tudja, hogy versenytársa volt, de megszágyenülten a porba rogyott; örül, ha a szellő egy másik, hiába epedő szív tehetetlen, gyáva nyöszörgését hozza kéjelgő füleibe; hisz a mája, ha a csillagok ragyogó fénye a kikoszarozott merész könyveiben fűdik, örvend, ha a szaladgáló felhőkben a nyomorult kinjait láthatja váltakozni.

Oh a szerelem megöli a szeretetet; oh a rajongva szerető legkegyetlenebb zsarnok és önző s így szerettem én. Szerettem s nem tudtam miért; őt imádtam, pedig hittem, hogy van Isten. Szerettem esztelenül, rajongó, örült szerelmemmel, — szóval igazán szerettem, úgy mint szeretni kell. — Ha ajka esztalán nevetett: szebbnek állítottam a hasadó hajnal mosolyát; ha egy könyccsepp lopódzott szemeibe az öröm miatt: én a könyccseppet jobban imádtam, mint a földmives az áldó esőt; s ha . . . ha őt láttam, a mint tárt karokkal felém jött, szívem feszült az édes boldogság alatt, éreztem, hogy tele esordultig van.

S én oly boldog voltam, mint soha senki e földön, s talán éppen azért boldogságom nem tarthatott örökké, még sokáig sem. Az ég irigyebb, mint az emberek, az angyalok, a szentek jajveszékelnak, ha egy ember boldog, a helyett, hogy örvendének szerencsés társukon.

Egy vidám tavaszi délután, — egy évvel később, hogy ismerni tanulám, mit oly kevesen tudnak, mi a boldogság, — mikor a nap oly édesen, oly nyájasan mosolyg, mint a szeretni kezdő bakfis udvarlójára, mikor a szellő oly enyelegve suttag, mint a kezdő szerelmes bókjai, félve, hogy meghallja, a kinek mondani akará, mikor a madár szerelmes dal közt rakja fészékét, mikor minden szeretni, élni kezd: akkor halt meg az én szerelmem, az én boldogságom.

Oh e férfi szív ép oly hű, mint a női, férfi ép oly hamar, sőt tán felsőbbsege hű ábrándjai között, — még hamarabb képes magára beszélni, szívével elhitetni, hogy szeretted is, pedig csak szeret s éppen ezért igen gyakran nem tudja két nő szerelme közül az igazit, a valót választani.

A tavasz enyhe lehelete szabadba csalt, egy szép, ifjú, barna nő haladt el előttem egy ifjú karján s valamit suttagott, talán édes szerelemről, talán boldogságot ígért a boldogtalannak . . . Ő volt az! . . . Ida! . . .

Úgy hát semmi sincs szent a földön a nő előtt, — úgy hát egy félév alatt, míg távol valék — . . . szíve nem tudott szeretetlen lenni egyetlen percig is.

A megszokott szerelmemért kárpótolni akarát magát, — másét kezdve szeretni; pedig minden levele ég a szerelemtől, oh hát már hazudni, tettetni is tud; s mert

én szeretni tanítám, ő most lezékéket fog adni nekem a lemondás felsőges tudományából? . . .

Szegény ifjú sajnálak: oh ha tudnád, hogy e nő már gyögyíthatatlan beteggé tett egy szívet, mely őt, csak őt szerette; oh ha tudnád, hogy ez ajkak már másnak is elégérek menyországuk boldogságát s pokolra üzzék még is a hiszékenyt; oh ha tudnád, ha láttad volna arcomat, hogy kiégeté azt e nő tekintete; oh ha tudnád, hogy ajkai nevetése, az a gyöngéd odaadás egy már lejátszott tragoedia második felvonásának gyakorlat által tökéletesített előadása: ugy te is a nézők közé állnál s lemondánál a hős kinzó szerepéről. . .

Ily gondolatok támadtak agyamban, még szívem egy hideg érintéstől fázott . . . földhöz szegeztem álltam ott s üres, tárgyaltan tekintettel támadtam utánna.

Belláttam, mily állhatatlan a női szív, de lemondani nem tudtam róla; nem, mert szentül szerettem s így a harcban, mi eszem és szívem közt folyt, ez utóbbi — mint az rendesen történni szokott — győzedelmeskedett, igen, mert Idát örültül szerettem!

Mit tesz örültlen szeretni?!

Midőn önszemeiddel látod, hogy csálva vagy; midőn más karán látod imádotdat enyelegve, mosolyogva, mindézt csak gyerekes pajkosságának tartod, csak hűségéd, hited, szerelmed próbájának mondod s még inkább szereted, oh az örültlen szerető szív csak akkor mond le jogairól, mikor azok már rég merő bolondsággá váltak.

Mint az anya gyermeke sirjánál azt hiszi, hogy könnyebbül fájdalma, ha meghalt gyermekét még egyszer láthatja, pedig csak jobban fellázad szíve, csak újból felszakad az alig heggedő seb: úgy voltam én, utána mentem, hogy még egyszer lássam, mielőtt el kell felednem, mielőtt elhantolnám szívemben.

Lassan haladtam el mellette, ő földre sűtő szemeit, elpirult, — valamit érzett közelétemre, — bár nem ismert fel, — oh hát még a szégyent is tudja tettetni már?! . . . Lelkem elkecseregett, s midőn szívem már üres, pusztá volt, midőn érezni nem tudta, akkor emlékezni kezdék. Lelkem elmerengett az egykor fényes mul-ton, de az most oly sivár, oly fénytelen lett.

Nincs nagyobb optimista, mint a szerelmes ifjú, nem lehet nagyobb pessimistát képzelni, mint egy csaló dott szerelmes.

Eszembe jutott az első eset . . .

Oh mikor egymás mellett álltunk, mikor ajkam nevétsugorta, a csillagok . . . hideg szánakozásal néztek alá s fagyos mosolyukban én szerelmünket látam tündökölni s nem helyesen-e? nem oly rövid volt-e az ő hűsége, mint a csillagok fénylő ragyogása, ha feljön a nap kialusznak a csillagok. . . ő egy napot talált ez ifjú szemeiben csoda-e tehát, hogy feledé a tüzet, mi lelkem emészi?! . . . a felhők gondatlan játszadoztak s én még ezekben sem láttam a változást, még ezek láttára sem jutott eszembe, hogy a női szív hűsége is épp oly hamar tova szalad . . . a tulvilági boldogságról suttagó ősz szellő elhallgatott, csak azért . . . csak azért, mert megfázott a hazugságtól, mire egy nő ajka pirulás nélkül esküdött, hisz a rózsza úgy is pirult . . . A hold napnak hitte magát . . . s elsárgult, hogy a nap alatt ily tökélyre jutott a tettetés.

Ah nem! nem! En magam vagyok hibás és most lakolok . . . avagy nem én öltem meg én lelkeket?! . . . nem zsarnokoskodtam-e eszem felett, megtiltva neki, hogy gondolkozzék: hogy bírálni merje, mit ember jobban nem tehet, hisz a szív önkénytelen a szépet, nemeset szereti . . . de — fájdalom — csak önmaga után. Igen én ön hasznomért imádtam csak e lányt s nem gondoltam meg, ha boldogítani képes leendek-e? . . . mit is gondoljon a férfi — a teremtés remek koronája — egy asszonyi állat boldogságával?! . . . Önhasznomért örült szerelmemben nyomorultá tettem volna őt; — kit lelkemnél is jobban szereték, — de te Isten nem engedked meg; dicsérlek Isten bölcsességéért, imádlak szeretetedért, mert én Idát még most is szeretem s boldognak, — mit én nem adhattam volna, — általad tudom!

„Dicsérlek Isten! most büntess, ha akarsz, önzéseimért, kitarom keblemet . . . ide! ide! . . . ez önző szívbe dobod villámot! . . .

Zsibbadtan, kábultan álltam meg s nem láttam, mikor előttem ismét elhaladt.

Ismét egy félév telt el, ismét ősz lett; szerelmem újra élni kezdte, nem bírák feledni, még álamban se. Ismét találtam őt; arca halovány, hervadt volt, mint a sirjába szálló természet, ajkain bágyadt, beteges mosoly; szemeiben kiégett kéj fájdalmas csilláma . . . Egy ifjan megrémült, elaggott lény, kiről nem hisszük ön magunknak se, hogy angyal szép lehetett. Karján komor, gondtól redőzött homlokkal, szóltalanul haladt egy férfi, iparos lehet, ki küzd az étellel s elkell ismernie, hogy ő a gyengébb fél s ez az ő férje?! . . . Tehát a másik ifjú is, az a nemes, vonzó alak is, csalódott szerelmében?! . . .

Később megtudám, hogy az ifjú, kivel egykor láttam, testvére volt . . . tehát testvére . . . ön vére úze el . . . Oh én haláltlan, gonosz valék! . . . tehát én tettem szerencsétlené, holott boldogithattam volna; most én is nyomorult vagyok! s ő örtem hervad!

Kinzó volt e tudat, vádolám magam, vádolt az ő rommá lett alakja, ha álamban rémként megjelent.

A férfi szív hamar kételkedik, a női szív igazán szeret!

KÖZGAZDASÁG.

KERTÉSZETI KÖZLEMÉNYEK.

* A só a konyhakertben. Tavaly egy kerttulajdonosnak arra a kérdésére, hogy czélszerű-e bizonyos zöldségféléket, nevezetesen a spárgát és káposzta-féléket konyhasóval trágyázni, igennel feleltünk s az említett kerttulajdonos ennek következtében kísérleteket is tett, melyek kivált a spárgánál igen jól sikerültek. Azokon az ágyakon, melyeket konyhasóval megtrágyáztak, nemcsak sokkal több, hanem sokkal vastagabb és sokkal finomabb spárgája is termett, mint azokon, a melyekre konyhasót nem hintett. Minthogy e tapasztalat elég arra, hogy mások is tudomást szerezzenek róla, czélszerűnek tartjuk ismeretui s egyuttal a konyhasó kerti hatásáról is egyetmást elmondani. Mint a kísérletek tanúsítják, a konyhasó igen jó trágyának bizonyult mind ama növényeknél, melyeknek mélyen leható gyökereik vannak. Tudván azt, hogy a konyhasó klórból és natriumból áll, tehát oly két testből, melyből a növények keveset kívánnak s melyből minden földben annyi van, hogy az egyes növények igényeit kielégítik, azt kell hinni, hogy a konyhasó vagy a talaj alsóbb rétegeinek tápanyagát feloldja, vagy pedig a termőföldből értékesebb anyagokat az alsó rétegekbe visz. S ez utóbbi az, a mi a konyhasónak jótátságának az alapját képezi. Ezért már Völkers londoni tanár is azt ajánlotta, hogy az ugynevezett műtrágyákat csak konyhasóval alkalmazzuk s Heiden tanár pedig bebizonyította, hogy a konyhasó a növények alkatrészeit felbontja és átalakítja, minek következtében nagyobb mennyiségben feloldatnak s a növényekbe jutnak. A só hatását különben következőképen is magyarázhatjuk, az aljnövény-tápanyagok a földben, mint víztartó szilikátok és humuszsavas sók, mészföld, magnesia és részben mint szénsavas sók vannak. E vegyületekkel a konyhasó átalakul, natronja a vegyületekbe megy át, melyekben az illető alj van, ez pedig kiszabadul belőlük s a konyhasó klórjával klór-magnézium, klór-kalcium és klór-káliumoldatokat képez. A mennyiben a növényeknek ezekre az alkatrészekre bizonyos időben szükségük nincs, a föld mélyebb rétegeibe viteknek le s az általaj trágyázzák meg. Tekintetbe véve ezt, mindenesetre czélszerű a talajt néha konyhasóval is megtrágyázni, már csak azért is, hogy az általaj megjavuljon; egyes zöldségféléknél pedig annál ajánlatosabb, mert finomabbak és izletesebbek lesznek tőle.

* Szép szoba-növények. A sok növény közt, melyek kivált télen szobáink díszítésére alkalmasak, a dracaena k mindenesetre első helyet érdemelnek. Ezek könnyed elegáns növények, többnyire elegánsan visszahajló leveleik, a levelek pompás változatos: fehér, barna, karmazsin, sárgás, sötétpiros stb. színe miatt rendkívül hatásosak. Igaz, hogy sokan, a kik szobáik számára ezeket a szép növényeket megvették, arról panaszkodnak, hogy nem tartósak, a szoba levegőjében hamar tönkre mennek, de ez a panasz csak akkor alapos, ha nem eléggé begyökeresedett, kevésbé edzett dracaenákat vettek. Ilyenek természetesen nem tartanak sokáig s hamar tönkre mennek. Jól begyökeresedett növények, melyeket (szólid megbízhatók kereskedelmi kertészek) külön szobák számára neveltek, igen tartósak, ha némileg megfelelő ápolásban részesülnek. Különös, fáradságos ápolást nem igényelnek. A földet, hogy langyos vízzel rendszeren öntöztesse, de sok vizet nem szabad nekik adni, mert zsiros gyökereik könnyen rothadni kezdenek. Következő fajok, mint igen tartósak és szépek ajánlhatók: dracaena indivisa, ez a legkeményebb, levelei meglehetősen kemények, zöldek, széles hegyesek. Hidegebb helyiségekbe való; dracaena marginata: levelei szélesek, fehér szélűek, fiatal levelei, gyakran egészen fehérek; dracaena australis, levelei zöldek, visszahajló, különben az indivisához hasonlít; dracaena mabilis, a legszebbek és legkeményebb fajok egyike, fiatal levelei fehér és vörös sávokak; különben világos zöld, széles levelű; Elisabetha, kemény, szép, igen széles levelű, levelei váltogatók, sötétzöldek, vörös szegélyűek; Gladstonii, levelei igen nagyok, lényesen fényűek, vörösbarnák, karmazsin szegélyűek; Hendersonii, piros és sárga sávok, igen szép; marginata, keskenylevelű, sötétzöld, piros szegélyű, igen szép és díszes; Rossi, határozottan a legszebb vörös levelű faj, levelei kivált a fiatalok gyönyörű karmazsinzínűek, az öregebb leveleknek is ilyen szegélyű van s azonkívül középső erük is piros; stricta alba, széles fehérlevelű, igen szép faj; terminalis rosea, pompás vörös, kemény, felálló levelű faj; Yungii, nagylevelű, elegáns, sötétbarna faj. Ezekon kívül még több igen szép fajta van, de ezek általában legszebbeknek vannak elismerve.

* Galagonya-sövény. Ámbar az már régen el van ismerve, hogy az élő sövények sokkal többet érnek a közönséges fa- és sodrony kerítéseknél és falaknál, nemcsak azért, mert szebbek, hanem olcsóságuk miatt is, mégis úgy látszik, hogy az élő sövényekhez szükséges anyag választásában még mindig bizonytalanság uralkodik és sokan, a kik szeretnék élő sövényt nevelni, nem tudják, hogy milyen növényeket válasszanak hozzá. Talán sehol sem lehet a hasznosat a széppel jobban egyesíteni, mint itt, mert olyan anyagot választhatunk s olyan élő sövényt nevelhetünk, mely a czólnak, mint ilyen kitűnően

